

Az iparosok sérelmei.

Gyűlések az egész országban.

Budapest, június 17. A súlyos gazdasági helyzettel küzdő iparosság ma délelőtti az ország valamennyi megyei és járási központjában a kereskedőkkel együtt tüntetegyűléseket tartott. A székhely város iparossága délelőtti 10 órakor a régi képviselőházban tartotta gyűlését. A gyűlésen Pálffy Dániel, az IPOSz. elnöke elnökölt, aki megnyitó beszédében vázolta a nagygyűlés szükségességét és célját.

Farkas Elek, a budapesti építőmesterek szövetségének igazgatója az építkezések és közmunkák azonnali megindítása érdekében határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben az építkezés előmozdítását célzó törvény végrehajtási utasításának legsürgősebb kiadását kéri.

Füredi Lajos, az asztalosmesterek országos szövetségének elnöke határozati javaslatában rámutat az iparosság súlyos helyzetére és felhívja a kormányt a közterhek enyhítésére és az adóknak arányosabb megállapítására. Kéri a kormányt, hogy az iparossággal szemben minden téren nagyobb megértést és jóindulatot tanúsítson.

Ezen a dr. Dobos László építész terjesztett elő határozati javaslatot, amelyben a hitelkérdés megoldását, a balesetbiztosítási és betegsegélyezési sérelmek orvoslását kéri.

Huska Vilmos nemzetgyűlési képviselő terjesztette elő az iparosság gazdasági érdekei érvényesítésének politikai alkalmazása ügyében határozati javaslatát, amelyben az iparosság érdekében a nemzetgyűlés közbeavatkozását kéri. A választói jogi törvény útján kívánja a Huszárféle javaslat figyelembevételével a magyar kézmű- és kisiparosság érdekében megfelelő képviseltetését a parlamentben, külön lejártnak szavazás útján.

Többek felszólalása után a nagygyűlés egyhangú határozattal elfogadta mind a négy határozati javaslatot, amelyet Pálffy Dániel elnök vezetésével 18 tagú bizottság nyújtott át a parlamentben a miniszterelnöknek, továbbá a kereskedelmi és pénzügyminisztereknek.

A szegedi iparoskörzet gyűlése Vásárhelyen.

Hódmezővásárhely, június 17. Az IPOSz felhívására az iparosok az egész országban egyidőben és egyforma nappal szerdán délelőtti gyűléseket tartott. Az egész szegedi körzet iparossága Hódmezővásárhelyen gyűlésezett, ahol körülbelül 20 iparostól képviseltette magát. Reggel különvonat érkezett Miskolcra 360 és 30 földeski iparossal, Szegedre és környékére 250 főből álló csoport.

A nagygyűlés a hódmezővásárhelyi iparostól kerthelyiségében folyt le. A Himnusz elneklése után Krusztits Károly, a hódmezővásárhelyi iparostól elnöke nyitotta meg a nagygyűlést és az üdvözlések után ismertette a tárgysorozatot első pontját, az építőipar válságát. Ismertette azt a kétségbeesett helyzetet, amiben az általános pangás nyomán ez az iparág jutott. Papp József, a makói iparostól elnöke, a Krusztits Károly által felolvasott határozati javaslatához kiegészítésként javasolja, hogy kéri a nagygyűlés egy új építőipari törvény megalkotását, mert 1884 óta a kormány csak rendeletekkel intézkedett ezen a téren.

Körmendy Mátyás szegedi iparostól elnök a közterhek éviselhetetlen voltát, mint az iparosság egyetemes követését adta elő. Súlyos teher az iparosságra a sokféle adó, a könnyű- és blokkvetés és az ellenőrző közlegének zavarása.

A beszéd során sok közbeszólás hangzott el.

Körmendy Mátyás felkéri Kun Béla nemzetgyűlési képviselőt, hogy a sérelmeket a parlament előtt ismertesse.

Dr. Pálffy József szegedi iparostól elnök a forgalmi adó rejtőit tartja szükségesnek, Papp Gyula makói kiküldött az egyezségi átalá-

nyozások szerződéses jellegét hangsúlyozza.

Katona Lajos hódmezővásárhelyi iparostól elnök a hitelkérdésről szóló, lejártnak szavazott és a zálogjogok bevezetését tartja szükségesnek, továbbá a kamattételek leszállítását és a bankok visszaéléseinek erőlyes megtorlását.

Dr. Pálffy József a legfontosabb feladatnak az iparosság politikai szervezkedését tartja, hogy a politikai életben legyen az iparosságnak képviselője. Majd a kontárkérdésről beszél és szükségesnek tartja, hogy azokat is büntessék meg, akik kontárokkal dolgoznak. A gazdasági ügyekről szólva, az egyes hivatalok háziüzemeinek megszüntetését is követeli. A tanácskérdést úgy kell megoldani, hogy csak öt órától fogadják le az iskola a tanácsot.

Kun Béla nemzetgyűlési képviselő támogatását kéri a dr. Pálffy József által ismertett betegsegélyezési ügyekben is.

A Morgan bankház kapcsolatot keres a magyar piaccal.

Budapest, június 17. Az amerikai Morgan Livermose Bank Graiz Gusztáv bankháza útján bejelentette a pénzügyminiszternek, hogy hajlandó a magyar mezőgazdasági hitel, valamint a községi kölcsön zálogleveleinek elhelyezésére az amerikai piacra.

38 áldozata van a hackettstowni vasuti katasztrófának.

Newyork, június 17. Hackettstown (New-Yersey) vasutállomás mellett kiskilótt egy különvonat, amely 200 amerikai németet vitt Cskagóbból és a nyugati államokból Newyorkba, hogy ott a Republic és Stuttgart hajókra Bremába utazzanak. Az amerikai németek régi hazájukban akartak látogatást tenni. Több vagon felborult és darabokra tört. A mentés első óráiban 25 halottat és 80 sebesültet számoltak össze. A mentés munkája nehezen halad, mert igen nagy vihar dühög és zuhog a zápor. Növelte a veszedelmet, hogy a kiskilótt mozdony kazánja felrobbant és tűz támadt. A menekült utasokat délelőtti egy másik vonat tovább vitte.

Newyork, június 17. A Hackettstown

A felszólalások után Kun Béla hódmezővásárhelyi nemzetgyűlési képviselő emelkedett szólásra és hosszabb beszédben ígérte meg, hogy az iparosságnak hozzá intézett kéréseit a legmerszebbmódon magáévá teszi és azok ügyében a nemzetgyűlésen fel fog szólni. Kun Béla beszédét az iparosság nagy tetszéssel fogadta és a képviselőt hosszasan megtapsolta.

Körmendy Mátyás szegedi iparostól elnök megelégedését fejezi ki afelől, hogy a nagygyűlés a tárgysorozatot súlyos pontjait ellenére a legnagyobb komolysággal és tárgyilagossággal folyt le. Köszönetet mond a vidéki iparostestvéreknek részvételükért. Indítványozza, hogy a nagygyűlés által elfogadott határozati javaslatokat köldjék meg a miniszterelnöknek, a kereskedelmi és pénzügyminisztereknek, a nemzetgyűlésnek, az IPOSz-nak és mindazon kerületiek képviselőinek, amelyeknek kiküldöttéi a határozati javaslatok meghozatalában résztvettek.

Délután egy órakor a vidéki iparosvendégek számára az iparostól disztermében bankett volt, amely után a nagyobb közönséget különvonalokon hagyták el a várost.

mellett történt vasúti szerencsétlenség halottainak száma eddig 34.

A későbbi jelentések szerint a hackettstowni vasúti szerencsétlenség alkalmával 38 ember halt meg, közöttük 20 asszony. Ez a szám esetleg még nő, mert lehetségesnek tartják, hogy a sebesültek közül többen meghalnak. A hét tagból álló vasúti személyzettől eltekintve, valamennyi halott és sebesült jómódú német származású amerikai. Az utasok közül 182-en egy 250 tagú kiránduló társasághoz tartoztak, akik a Rajna vidék millénárius ünnepségére Koblenzba akartak utazni s onnan körutazásra készültek Münchenbe, Stuttgartba, Majna Frankfurtba és Mainzba.

Elfogták Szegeden a budapesti Ferenc József-kórház kasszafuróit.

Aki Vác helyett inkább a Lipótmezőt választja.

Két hónappal ezelőtt, április 11-ére virradó éjszaka vakmerő betörést követelt el a fővárosban egy jól megszervezett betörőlátsaság. A banda rovtimultu tagjai nagyszertű szerszámokkal minden zavarás nélkül, egészen nyugodtan megtörték Budapesten, a Bethlen-utcaiban a Ferenc József-kórház gondnoki hivatalában lévő natalmis Wertheim-kasszát, ahonnan magukkal vitték az egész készpénzt: kétszázharmincegy milliót. A kasszafurás után nyomtalanul eltűntek. Két hónapig teljes apparátussal nyomozott a budapesti detektivtestület, míg most a szegedi rendőrség emberrel Szegeden elfogták a vakmerő kasszafurás tetteseit.

Az igen figyelemre méltó munka részleteiről a következőkkel jelenti a Delmagyarország munkatársa:

— A vakmerő betörés után a budapesti detektivek azonnal tisztában voltak azzal, hogy ezt a munkát csakis „szakavatott” betörők végezhetik el. Később megállapították, hogy a tettesek a következő rovtimultu és állandóan nyilvánított betörők voltak: Horváth Jenő, Klement Ferenc és Czigler Éva. A társaság azonban nyomtalanul eladta a fővárosból. A főkapitányság ezután országos körözlevelet adott ki a banda tagjai ellen.

A körözések alapján a szegedi rend-

őrség is megindította a nyomozást. Már az első percekben megállapították a detektivek, hogy Czigler Éva hónapokon keresztül Szegeden szolgált, először a Kelemen-utca 8. szám alatt, majd a Széchenyi-téren. Mindjárt az volt a feltevés, hogy a társaság Szegedre fog jönni, mivel a fővárosban nem maradhatnak. Így állandóan figyelték nemcsak az állomásokat, hanem ezeket a házakat is.

Tegnap este azután Klement Ferenc és Czigler Éva megérkeztek Szegedre, Horváth Jenőt már napokkal előbb elfogta a budapesti rendőrség. A detektivek azonnal fölismerték Klementet az állomásról, míg a leány külön szállott le a vonatról. A detektivek azonnal nyomon követték a betörőt, aki teljesen gyanútlanul a Kelemen-utca 8. számú ház házmeztéréhez tartott. A rendőrség emberei azonban ekkor még nem fogták el Klementet, hanem tovább is figyelték. Későn este azután Klement menyasszonyával visszatért a Kelemen-utca és a házmeztérre — a régi ismerősre hivatkozva — szökdést kérték. A házmeztérre azonban ezt a kérést nem teljesítették. A detektivek ekkor már eléptek figyelő helyükről és a legnagyobb nyugalommal letartóztatták a betörőket. Klement kisse meglepődött a szegedi detektivek gyors-

ságán, először tiltakozni próbált, majd a rendőrségen mindent beismert.

Elmondta, hogy négyesben követték el a kasszafurást: Herczeg, Czigler és még egy bécsi ember, akinek a nevét nem akarta elárulni. Senki sem zavarta meg munkájukban, a pénzt egyetlen részletekben fölcsatolták maguk között. Nagyon csöndben éltek, jó ruhákat vásároltak és azt gondolták, hogy most fél évig nagyszerűen fognak élni — munka nélkül. A betörés után első dolguk volt — fogorvoshoz menni. A Ferenc József-kórház pénzéből Klement 11, menyasszonya pedig nyolc aranyfogat csíndtatott.

A detektivek ezzel a mesével nem elégedtek meg, hanem néhány perc múlva megtalálták azt a még el nem költött hatvanmilliót, amit Klement Szegeden akart bízós helyen elhelyezni. Ma reggel pedig a Topolya-soron megtalálták a betörőtársaság díkulsát, amelyeket Klement idehozott elrejtetni. Klement azonban nem akar tudni más, nagyobb számszámokról. A detektivek most ezeket a számszámokat keresik, mert az a föltevésük, hogy ezeket is Szegeden rejtették el, de nem akarnak rólok tudni, hogy a legközelebbi alkalomkor ne kelljen ujjat kényszeríteni.

A szegedi rendőrségen ezután azonnal értesítette a budapesti főkapitányságot, ahonnan szerdán este detektivek jöttek le Szegedre és itt tisztáznifogják a kasszafurás minden részletét. Valószínűleg csütörtökön délelőtti már fölviszik Budapestre a betörőket.

Klement különben — mint típusa a pesti „schrenker”-eknek — egészen rezignáltan, egykedvűen állott Berbola rendőrtáncos előtt.

— Nem hittem volna, mondta mosolyogva, hogy ilyen hamar „lebuktatnak” a szegedi hekusok... Ha tudtam volna, nem jöttnék volna ide... Pesten egészen jól megvoltunk!

A kikérdezésnél kiderült, hogy legutoljára ugyancsak kasszafurásos betörésért „négy mázsra” itélték el.

— Akkor jó fiú voltam, mondta. Bolondnak állapították meg az orvosok. Két évet töltöttem Lipótmezőn... Mondhatom, nagyon jó dolgom volt! Most azonban nem leszek bolond, mert azt mondták a Lipótmezőn, ha még egyszer bevisznek, soha többé nem engednek ki... Ez pedig kisse kényelmetlen dolog... Majd letöltöm a másikat!

Klement még sokáig akart beszélni a tanácsos előtt.

— Inkább it vagyot, mondta mosolyogva, mint lenni a „siti”ben... Szép, tiszta ugyan a siti, de mégis...

A detektivek pedig levitték Klementet a souterrainbe. Klement a lépcsőkön vicceket mesélt.

Olaszország és a biztonsági kérdés.

Páris, június 17. Tegnap este vette kézhez a francia kormány az olasz kormány választát a biztonsági kérdésben elfoglalt álláspontjára. Ebben a válaszban Olaszország kijelenti, hogy elvileg hajlandó a garanciális megállapodáshoz hozzájárulni, de hozzáfűzi, hogy véglegesen dűdspotjatk csak akkor szűkezhethet le, ha az erre vonatkozó diplomáciai tárgyalások döntő stádiumba jutnak.

Németországban is csökkentik a forgalmi adót.

Berlin, június 17. A Reichstag adóügyi albizottsága tegnap este ülést tartott, melyen a demokrata és szociáldemokrata pártja forgalmi adó csökkentését indítványozta. Popitz pénzügyi államtitkár kijelentette, a német birodalmi kormány azt az elvi határozatot hozta, hogy a forgalmi adót csökkenteni fogja és az új intézkedéseket hamarosan keresztül is fogja vinni. A forgalmi adó csökkentésének mérvéről azonban a kormány képviselője még nem adhatott kötelező ígéretet, mert előbb be kell fejezni az összes adóügyi reformjavaslatokat.

Selyem csikos nyári szövét az összes divatszineken 25.000 korona méterenkint FODORRÉSZLETÁRUHÁZBAN, ISKOLA-UTCA 14. SZÁM.